MAVJUDA MAXMUDOVNA NIGMATOVA

TASVIRIY FAOLIYATGA O'RGATISH

O'QUV-QO'LLANMA

O`zbekiston Respublikasi Oliy va o`rta maxsus ta`lim vazirligi
Buxoro davlat universiteti

MAVJUDA MAXMUDOVNA NIGMATOVA

TASVIRIY FAOLIYATGA O`RGATISH

OQUV QO`LLANMA

5111800 - Maktabgacha ta`lim

"Durdona" nashriyoti
Buxoro – 2021

UDC 37.016:741(075.3)
74.268.51
N 53
Nigmatova M.M.
Tasviriy faoliyatga o`rgatish [Matn] : o`quv qo`llanma / M.M. Nigmatova.- Buxoro: OOO "Sadriddin Salim Buxoriy" Durdona, 2021.- 248 b.
КБК 74.268.51

Ushbu o`quv qo`llanma 5111800 - Maktabgacha ta'lim yo`nalishi talabalari uchun mo`ljallangan bo`lib, hozirgi zamon pedagogika va psixologiya fanlarining yutuqlari hamda uzoq yillar olib borilgan kuzatishlari va mazkur fanni o'qitishdagi tajribalariga tayanib,maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy faoliyatga o'rgatishning ilmiy – nazariy va amaliy – metodik asoslari xususida fikr yuritilgan. O'quv qo'llanmada tasviriy faoliyatga o'rgatish kursiga oid bilimlar berish bilan birga tasviriy faoliyatga o'rgatishning turlari, metod va usullarini bilish,maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy qobiliyati va ijodkorligini rivojlantirish usullari, maktabgacha yoshdagi bolalarda tasviriy faoliyatni shakllantirishning zamonaviy texnologiyalaridan foydalanish ko'nikmalarini rivojlantirish hamda amaliyotda qo'llash kompetentsiyalarini rivojlantirish haqida ma'lumot beradi.

Mas`ul muharrir:
To`qsanov Q.R., filologiya fanlari nomzodi, dotsent

Taqrizchilar:
Axmetjonov M.M., Buxoro muxandislik texnologiya instituti professori, pedagogika fanlari nomzodi
Ma`murov B.B., Buxoro Davlat universiteti professori, pedagogika fanlari doktori
Komilova G.A., Buxoro Davlat universiteti maktabgacha ta'lim kafedrasi dotsenti, pedagogika fanlari nomzodi.

O`quv qo`llanma O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2020-yil 28-dekabrdagi 676-sonli buyrug'iga asosan nashr etishga ruxsat berilgan.
Ro'yxatga olish raqami 676-147.

ISBN 978-9943-7229-8-9

KIRISH

Maktabgacha ta'lim tizimini yanada takomillashtirish, moddiy-texnika bazasini mustahkamlash, maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarmog'ini kengaytirish, malakali pedagog kadrlar bilan ta'minlash, bolalarni maktab ta'limiga tayyorlash darajasini tubdan yaxshilash, ta'lim-tarbiya jarayoniga zamonaviy ta'lim dasturlari va texnologiyalarini tadbiq etish, bolalarni har tomonlama intellektual, axloqiy, estetik va jismoniy rivojlantirish uchun shart-sharoitlar yaratish maqsadida "2017-2021 yillarda maktabgacha ta'lim tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-2707- sonli qarori (29.12.2016 y.) "Nodavlat ta'lim xizmatlari ko'rsatish faoliyatini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-3276 - sonli qarori (15.09.2017y). "Maktabgacha ta'lim tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-3261 - sonli qarori (09.09.2017 y) "O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim vazirligi faoliyatini tashkil etish to'g'risida"gi PQ-3305-sonli qarori (30.09.2017 y.) "Maktabgacha ta'lim tizimi boshqaruvini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5198-sonli Farmoni (30.09.2017-yil) qabul qilindi. Qabul qilingan me`yoriy hujjatlar maktabgacha ta'lim tashkilotlarida Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachisi maktabgacha yoshdagi bolalarga axloqiy-estetik tarbiya berish uchun nazariy va metodik bilimlarni egallashi g'oyat muhimdir. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tasviriy faoliyatga o`rgatish bo`yicha mashg`ulotlarni tashkil etish va o'tkazish metodikasini tinglovchilar "Tasviriy faoliyatga o`rgatish " modulini o'zlashtirish orqali egallab boradilar.

Vaholanki, O`zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016 yil 29 dekabrdagi "2017-2021 yillarda maktabgacha ta`lim tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to`g`risida"gi PQ-2707-sonli qarori ijrosini ta`minlashda bolalarni maktab ta`limiga tayyorlash darajasini tubdan yaxshilash, ta`lim-tarbiya jarayoniga zamonaviy ta`lim dasturlarini tatbiq etish, malakali pedagog kadrlar bilan ta`minlash, bolalarni har tomonlama intellektual,axloqiy, estetik va jismoniy rivojlantirish uchun shart-sharoitlar yaratish,ta`lim muassasalarining moddiy texnika bazasini, Maktabgacha ta`lim tizimini yanada takomillashtirish bo`yicha 2017-2021 yillarga mo`ljallangan dasturida

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO`YXATI

1. Ta`lim to`g`risidagi Qonun va "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi".-T.,1997-yil 1-oktyabr.

2. O`zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016-yil 29-dekabdagi"2017-2021-yillarda maktabgacha ta`lim tiziminiyanada takomillashtirish chora-tadbirlari to`g`risida"gi PQ-2707-sonli qarori.

3. O`zbekiston Respublikasining ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo`yiladigan Davlat talablari.-Toshkent.2018.

4. Maktabgacha ta`lim muassasasining "Ilk qadam"davlat o`quv dasturi .-Toshkent.2018.

5.Т.С.Комарова. Теория И методика изобразительной деятельности в детском саду.-М:"Просвешение",1997.

6. Nurmatova M.Sh.Xasanova Sh.T.Rasm buyum yasash va bolalarni faoliyatga o`rgatish metodikasi."Cho`lpon"T:.2010y.

7. Xasanova O.U. va boshq.Maktabgacha ta`lim pedagogikasi. T.: Ilm Ziyo.206.

8. Sodiqova Sh.A. "Maktabgacha pedagogika". Tafakkur sarchashmalari. T:.2013y.

9. Ю.В.Рузанова. Развитие моторики рук в нетрадиционной изобразительной деяательности.-М.:"Сфера",2010.225 б.

10. Шайдурова Н.В. Методика обучения рисованию детей дошкольного возроста. -М.:ТЦ "Сфера",2008.160 стр.

11. Комарова ТЦ. "Изобразителной деятелности в детском саду". -М., 2012.

12. Amirova G.A., Sulaymonov A.P., Djuraeva B.R. Maktabgacha ta'lim muassasalarda applikatsiya mashg`ulotlari. T., 2014.

Elektron ta`lim resurslari

1.www.tdpu.uz

2.www.pedagog.uz.

3.www.Ziyonet.uz.

4.www.edu.uz.

5.tdpu-INTRANET.ped

MUNDARIJA

Kirish 3

I modul. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy faoliyatga o`rgatishning nazariy asoslari.. 5

1-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy qobiliyati va ijodkorligini rivojlantirish 5

2-Mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarni har tomonlama rivojlantirishda tasviriy faoliyatning ahamiyati 20

3-mavzu.Tarbiyachining bolalarni tasviriy faoliyatga o`rgatish jarayonidagi o`rni 30

II modul.Maktabgacha yoshdagi bolalarni har tomonlama rivojlantirishda tasviriy faoliyat turlari.. 44

4-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarni har tomonlama rivojlantirishda tasviriy faoliyat turlari 44

5-mavzu.Tasviriy faoliyatga o`rgatishning maqsadi va dastur tamoyillari 61

6-mavzu.Maktabgacha yoshdagi bolalarda tasviriy faoliyat jarayonida idrokni rivojlantirish.. 73

III modul. Tasviriy faoliyatga o`rgatishning metodlari 92

7-Mavzu. Tasviriy faoliyatga o`rgatishning metod va usullari 92

8-Mavzu. Tasviriy faoliyat mashg`ulotlarini tashkil qilish 109

IV modul. Maktabgacha ta`lim tashkilotlarida rasm, loy, applikatsiya, qurush-yasash mashg`ulotlari.. 126

9-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarni rasm chizishga o`rgatish 126

10-mavzu. Maktabgacha ta`lim tashkilotlarida loy ishi mashg`ulotlari.. 155

11-Mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarni applikatsiya ishlariga o`rgatish.. 187

12-Mavzu. Maktabgacha ta`lim tashkilotlarida qurish –yasash. ... 216

Foydalanilgan adabiyotlar ro`yxati.. 244

Nigmatova Mavjuda Maxmudovna 1964-yil Buxoro shahrida tug'ilgan. Buxoro Davlat universitetining "Maktabgacha ta`lim" kafedrasi katta o'qituvchisi lavozimida ishlab kelmoqda.

M.M.Nigmatova ko'p yillik tajribaga ega ilg'or pedagog sifatida zamonaviy ta`lim texnologiyalaridan foydalangan holda maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabalariga pedagogik mahorat, maktabgacha pedagogika, tasviriy faoliyatga o'rgatish metodikasi fanlaridan saboq berib kelmoqda.

Izlanuvchan pedagogning maktabgacha ta`lim yo'nalishi talabalari va o'qituvchilar uchun "Maktabgacha ta'limda tasviriy faoliyat fanidan amaliy mashg'ulotlar uchun ko'rsatma", "Sharq mumtoz adabiyotimizda ustoz-shogird munosabatlari" mavzusida monografiya, «OO'Yu guruh rahbarlari ishini tashkil etish" yuzasidan ko'rsatma, "Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy faoliyatga o'rgatish metodikasi" nomli bir qator metodik qollanmalari ta`lim jarayoniga tadbiq etilgan.

MAVJUDA MAXMUDOVNA NIGMATOVA

TASVIRIY FAOLIYATGA O`RGATISH

OQUV QO`LLANMA

Muharrir:	*A. Qalandarov*
Texnik muharrir:	*G. Samiyeva*
Musahhih:	*Sh. Qahhorov*
Sahifalovchi:	*M. Ortiqova*

Nashriyot litsenziyasi AI № 178. 08.12.2010. Original-maketdan bosishga ruxsat etildi: 24.05.2021. Bichimi 60x84. Kegli 16 shponli. «Times New Roman» garn. Ofset bosma usulida bosildi. Ofset bosma qog`ozi. Bosma tobog`i 18,7. Adadi 100. Buyurtma №149.

"Sadriddin Salim Buxoriy" MCHJ
"Durdona" nashriyoti: Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko`chasi, 11-uy.
Bahosi kelishilgan narxda.

"Sadriddin Salim Buxoriy" MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko`chasi, 11-uy. Tel.: 0(365) 221-26-45

ISBN 978-9943-7229-8-9